

Vyjadrenie autora diala

Na tému vlajky či vlasti vzniklo tento aj minulý rok viacero umeleckých aktivít nezávisle od seba: „česko-rómska vlajka“ Tomáša Rafu, moja vlajka „Hľadanie českého vlastenca pod československou vlajkou“, výstava „Kde domov můj?“ v DOX-e, „Pamätník obetiam českej transformácie“ Pavla Karousa. Žiaden z projektov, ktoré som vymenoval, žiaľ, neposkytol informáciu, ako sa spoločnosť/jedinec vlastne stavia k svojej či cudzej vlajke. Aký máme vzťah k vlajkám? Jediní, o kom vieme, že vlajku užívajú ako štít či baranidlo, sú extrémisti naprieč celou strednou Európou. A čo nevyvesenie európskej vlajky na Pražskom hrade Václavom Klausom a jej vyvesenie Milošom Zemanom? Aké sú to signály pre verejnosť?

Každý štát má nejakým spôsobom ošetrované správanie sa k štátnym symbolom. Taktiež ale vieme, že všetci pociťujeme k tomuto symbolu vnútorný postoj. Žiaľ, nie je nám veľmi známy, no dovoľm si tvrdiť, že je dôležitejší ako úradná ochrana symbolov.

Táto inštalácia je realizovaná pre stredoeurópsky región. Ide o získanie spätnej reflexie, akým spôsobom sa správame k vlajkám. Prioritne ide o nás, Čechov a Slovákov, nakoľko je to československá vlajka (historická československá vlajka). Ako sa k nej stavajú ostatní občania v širšom regióne. Nakoľko ma stanovisko jednotlivca zaujíma, vytvoril som z československej vlajky „prekážku“. Prekážka (samozrejme aj symbolicky) je vlajka položená na zemi za vstupom do galérie (Divus, Kunsthalle či inej inštitúcie). Návštevník galérie je postavený do situácie, kedy je nútený aktuálny stav vyhodnotiť. Všetci máme zakódovaný inštinkt, ako sa správať k vlajke či štátnym symbolom a to nás určite navedie k tomu, ako vyhodnotiť aktuálny stav. Každý z nás v Prahe, Košiciach či v širšom stredoeurópskom regióne vníma československú vlajku zo svojho zorného uhla. čo sa deje s vlajkou, ktorú nainštalujeme mimo náš bežný región? Stáva sa bez znalosti širších súvislostí len dekoratívnym prvkom na zemi galérie? Návštevník má možnosť obísť vlajku, alebo na ňu vstúpiť, nikto ho nenabáda, aby na ňu vstúpil, prioritne ide o jeho postoj, ktorý komunikuje v priestoroch galérie.

K československej vlajke majú prioritný vzťah Česi a Slováci. Prežili dôležité spoločné obdobie, ktoré spolu formovali. Užívaním československej vlajky si česká republika privlastnila spoločný historický vizuál. Je správne privlastniť si historickú vizuálnu identitu, ktorá bola spoločne zdieľaná?

Dalibor Bača